

PROCURATURA REPUBLICII MOLDOVA

PROCURATURA GENERALĂ

mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 73, MD-2001, Tel.: /373 22/ 828 373

www.procuratura.md / e-mail: proc-gen@procuratura.md

14.02.2024 nr.5-2d/23-40

**Domnului Lilian CARP
Președinte al Comisiei securitate
națională, apărare și ordine publică
a Parlamentului Republicii Moldova**

Stimate domnule Președinte,

În scopul îndeplinirii prevederilor alin.(3) art.38 din Legea nr.59/2012 privind *activitatea specială de investigații*, Procuratura Generală, în baza informațiilor de care dispune și a rapoartelor prezentate de Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Apărării, Centrul Național Anticorupție, Serviciul de Informații și Securitate, Serviciul de Protecție și Pază de Stat, Serviciul Vamal, Serviciul Fiscal de Stat și Administrația Națională a Penitenciarelor, prezintă raportul final privind activitatea specială de investigații pe parcursul anului 2023.

Anexă : Raportul final privind activitatea specială de investigații, pe 8 file.

Cu respect,

Procuror General interimar

Ion MUNTEANU

RAPORTUL FINAL

privind activitatea specială de investigații

pe parcursul anului 2023

În conformitate cu prevederile alin.(3) art.38 din Legea nr.59/2012 privind activitatea specială de investigații, Procuratura Generală, în baza informației de care dispune și în baza rapoartelor prezentate de Ministerul Afacerilor Interne, Centrul Național Anticorupție, Serviciul Vamal, Serviciul de Informații și Securitate, Serviciul de Protecție și Pază de Stat, Administrația Națională a Penitenciarelor, Ministerul Apărării și Serviciul Fiscal de Stat a întocmit raportul final privind activitatea specială de investigații pentru anul 2023.

I. Activitatea specială de investigații efectuată de Ministerul Afacerilor Interne

Pe parcursul perioadei de raport, ofițerii de investigații ai subdiviziunilor specializate ale MAI (IGP, IGPF, IGC, SPIA, BMA), în cadrul cauzelor penale au înaintat – 3256, (a.2022 - 3211) demersuri privind efectuarea măsurilor speciale de investigații, în baza cărora, judecătorii de instrucție, la demersul procurorilor, au fost autorizate 3247 măsuri speciale de investigații, după cum urmează:

- Cercetarea domiciliului și/sau instalarea în el a aparatelor ce asigură supravegherea și înregistrarea audio și video, a celor de fotografiat și de filmat – 66/65 autorizate (a.2022 - 44) măsuri. Un demers privind autorizarea măsurii date a fost respins;
- Supravegherea domiciliului prin utilizarea mijloacelor tehnice ce asigură înregistrarea - 15 (a.2022 - 7) măsuri;
- Interceptarea și înregistrarea comunicărilor sau a imaginilor – 1832/1827 autorizate (a.2022 - 1779) măsuri. Cinci demersuri privind autorizarea măsurii date au fost respinse;
- Monitorizarea conexiunilor comunicațiilor telegrafice și electronice - 0 (a.2021 - 1) măsuri;
- Monitorizarea sau controlul tranzacțiilor financiare și accesul la informația financiară - 134 (a.2022 - 124) măsuri;
- Documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice, precum și localizarea sau urmărirea prin sistemul de poziționare globală (GPS) ori prin alte mijloace tehnice - 462 (a.2022 - 382) măsuri;
- Colectarea informației de la furnizorii de servicii de comunicații electronice – 747/744 autorizate (a.2022 - 874) măsuri. Trei demersuri privind autorizarea măsurii date au fost respinse.

De asemenea, de către ofițerii de investigații/urmărire penală ai subdiviziunilor specializate ale MAI, în conformitate cu prevederile alin.(2) art.132² CPP, au fost înaintate procurorilor - 908 (a.2022 - 1350) demersuri privind autorizarea efectuării măsurilor speciale de investigații, după cum urmează:

- Identificarea abonatului, proprietarului sau utilizatorului unui sistem de comunicații electronice ori al unui punct de acces la un sistem informatic - 347 (a.2022 - 522) măsuri;

- Urmărirea vizuală - 327 (a.2022 - 396) măsuri. Două demersuri privind autorizarea măsurii date au fost respinse;
- Controlul transmiterii banilor sau a altor valori materiale extorcate - 14 (a.2022 - 24) măsuri. Un demers privind autorizarea măsurii date a fost respins;
- Investigația sub acoperire - 116 (a.2022 - 220) măsuri;
- Livrarea controlată - 16 (a.2022 - 23) măsuri;
- Achiziția de control - 88 (a.2022 - 165) măsuri.

În conformitate cu prevederile alin.(3) art. 18 din Legea nr.59/2012 privind activitatea specială de investigații, de către conducătorii subdiviziunilor specializate ale MAI au fost autorizate - 9398 (a.2022 - 10377) măsuri speciale de investigații:

- Chestionarea - 2728 (a.2022 - 2925);
- Culegeri de informații despre persoane și fapte – 4324 (a.2022 - 4857);
- Identificarea persoanei - 2346 (a.2022 - 2595).

II. Activitatea specială de investigații efectuată de către Centrul Național Anticorupție

Pe parcursul anului 2023, de către ofițerii de investigații ai CNA au fost înaintate în cadrul urmăririi penale - 623 (a.2022-603) demersuri privind efectuarea măsurilor speciale de investigații, în baza cărora, de către judecătorii de instrucție, la demersul procurorilor au fost autorizate următoarele măsuri speciale de investigații:

- Cercetarea domiciliului și/sau instalarea în el a aparatelor ce asigură supravegherea și înregistrarea audio și video, a celor de fotografiat și de filmat - 83 (a.2022 - 75) măsuri;
- Supravegherea domiciliului prin utilizarea mijloacelor tehnice ce asigură înregistrarea - 10 (a.2022 - 9) măsuri;
- Interceptarea și înregistrarea comunicărilor sau a imaginilor - 321 (a.2022 - 278) măsuri;
- Monitorizarea conexiunilor comunicațiilor telegrafice și electronice - 0 (a.2022 - 1) măsură;
- Monitorizarea sau controlul tranzacțiilor financiare și accesul la informația financiară - 3 (a.2022 - 1) măsură;
- Documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice, precum și localizarea sau urmărirea prin sistemul de poziționare globală (GPS) ori prin alte mijloace tehnice - 137 (a.2022 - 137) măsuri;
- Colectarea informației de la furnizorii de servicii de comunicații electronice - 69 (a.2022 - 102) măsuri.

De asemenea, de către ofițerii de investigații/urmărire penală ai CNA, în conformitate cu prevederile alin.(2) art. 132² CPP au fost înaintate procurorilor în cadrul urmăririi penale - 93 (a.2022 - 86) demersuri privind autorizarea efectuării MSI:

- Identificarea abonatului, proprietarului sau utilizatorului unui sistem de comunicații electronice ori al unui punct de acces la un sistem informatic – 21 (a.2022 - 7) măsuri;
- Urmărirea vizuală - 14 (a.2022 - 32) măsuri;
- Controlul transmiterii banilor sau a altor valori materiale extorcate - 53 (a.2022 - 46) măsuri;
- Investigația sub acoperire - 5 (a.2022 - 1) măsuri.

În conformitate cu prevederile alin.(3) art. 18 din Legea nr.59/2012 privind activitatea specială de investigații, de către conducătorii subdiviziunilor specializate ale CNA au fost autorizate - 1788 (a.2022 - 1755) măsuri speciale de investigații:

- Chestionarea - 717 (2022 - 643);
- Culegeri de informații despre persoane și fapte - 747 (a.2022 - 651);
- Identificarea persoanei - 587 (a.2022 - 461).

III Activitatea specială de investigații efectuată de Serviciul Vamal

Pe parcursul anului 2023, de către ofițerii de investigații ai Serviciului Vamal, au fost înaintate în cadrul cauzelor penale - 521 (a.2022 - 534) demersuri privind efectuarea măsurilor speciale de investigații, în baza cărora, de către judecătorii de instrucție, la demersul procurorilor au fost autorizate următoarele măsuri speciale de investigații:

- Cercetarea domiciliului și/sau instalarea în el a aparatelor ce asigură supravegherea și înregistrarea audio și video, a celor de fotografiat și de filmat - 4 (a.2022 - 12) măsuri;
- Supravegherea domiciliului prin utilizarea mijloacelor tehnice ce asigură integritatea - 14 (a.2022 - 3) măsuri;
- Interceptarea și înregistrarea comunicărilor sau a imaginilor - 176 (a.2022 - 184) măsuri;
- Documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice, precum și localizarea sau urmărirea prin sistemul de poziționare globală (GPS) ori prin alte mijloace tehnice - 70 (a.2022 - 54) măsuri;
- Colectarea informației de la furnizorii de servicii de comunicații electronice - 257 (a.2022 - 281) măsuri.

De asemenea, în conformitate cu prevederile alin.(2) art. 132² CPP de către ofițerii de investigații/urmărire penală ai SV au fost înaintate procurorilor în cadrul urmăririi penale - 60 (a.2022-112) demersuri privind autorizarea efectuării măsurilor speciale de investigații, și anume:

- Identificarea abonatului, proprietarului sau utilizatorului unui sistem de comunicații electronice ori al unui punct de acces la un sistem informatic - 33 (a.2022 - 46) măsuri;
- Urmărirea vizuală - 22 (a.2022 - 31) măsuri;
- Investigația sub acoperire - 0 (a.2022 - 4) măsuri;
- Livrarea controlată - 1 (a.2022 - 14) măsuri;
- Achiziția de control - 4 (a.2022 - 17) măsuri.

IV. Activitatea specială de investigații efectuată de Serviciul Informații și Securitate

În perioada de referință, de către ofițerii de investigații ai subdiviziunilor specializate ale SIS, în baza mandatelor judecătorilor de instrucție și ordonanțelor procurorilor au fost realizate în cadrul cauzelor penale - 1068 măsuri cu 1635 prelungiri (a.2022 - 1220), dintre care 984 măsuri realizate și 84 măsuri nerealizate, după cum urmează:

- Cercetarea domiciliului și/sau instalarea în el a aparatelor ce asigură supravegherea și înregistrarea audio și video, a celor de fotografiat și de filmat - 43

măsură cu 64 prelungiri, (a.2022 - 49), dintre care 40 măsuri realizate și 3 măsuri nerealizate;

- Supravegherea domiciliului prin utilizarea mijloacelor tehnice ce asigură înregistrarea – 9 măsuri cu 11 prelungiri (a.2022 - 2), dintre care 4 măsuri realizate și 5 măsuri nerealizate;

- Interceptarea și înregistrarea comunicărilor sau a imaginilor – 525 măsuri cu 1177 prelungiri (a.2022 - 518), dintre care 509 realizate și 16 sistate/nerealizate;

- Reținerea, cercetarea, predarea, percheziționarea sau ridicarea trimiterilor poștale - 0 măsuri (a.2022 – 45) măsuri;

- Monitorizarea sau controlul tranzacțiilor financiare și accesul la informația financiară – 1 măsură realizată cu 5 prelungiri (a.2022 - 2);

- Documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice, precum și localizarea sau urmărirea prin sistemul de poziționare globală (GPS) ori prin alte mijloace tehnice – 224 măsuri cu 378 prelungiri (a.2022 - 324), dintre care 164 măsuri realizate și 60 măsuri nerealizate;

- Colectarea informației de la furnizorii de servicii de comunicații electronice – 266 măsuri realizate (a.2022 - 280).

În conformitate cu prevederile alin.(2) art. 132² CPP, în cadrul urmăririi penale, la demersul ofițerilor de investigații de către procurori au fost autorizate – 185 măsuri cu 200 prelungiri (a.2022 - 171), dintre care 174 realizate și 11 nerealizate, după cum urmează:

- Identificarea abonatului, proprietarului sau utilizatorului unui sistem de comunicații electronice ori al unui punct de acces la un sistem informatic – 64 măsuri realizate cu 68 prelungiri (a.2022 – 20);

- Urmărirea vizuală – 100 măsuri cu 122 prelungiri (a.2022 - 106), dintre care 90 măsuri realizate și 10 măsuri nerealizate;

- Controlul transmiterii sau primirii banilor, serviciilor ori a altor valori materiale sau nemateriale pretinse, acceptate, extorcate, sau oferite – 13 măsuri realizate (a.2022 - 9);

- Investigații sub acoperire – 6 măsuri cu 10 prelungiri (a.2022 – 17), dintre care 5 măsuri realizate și 1 măsură nerealizată;

- Livrarea controlată – 0 măsuri (a.2022 – 14);

- Achiziții de control – 2 măsuri realizate (a.2022 - 5) măsuri.

De către conducătorii subdiviziunilor specializate ale SIS au fost autorizate - 24492 (a.2022 - 32847) măsuri speciale de investigații:

- Chestionarea - 209 (a.2022 - 120);

- Culegeri de informații despre persoane și fapte - 24255 (a.2022 - 32441);

- Identificarea persoanei - 28 (a.2022 - 286).

De asemenea, în conformitate cu prevederile art.7 lit.e) din Legea nr. 753/1999 privind Serviciul de Informalii și Securitate al Republicii Moldova, serviciul a asigurat tehnic interceptarea comunicărilor efectuate prin intermediul rețelelor de comunicații electronice în – 2296 cazuri cu 4193 prelungiri (a.2022 - 2260).

Pe lângă aceasta a fost asigurată și documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice, precum și localizarea sau urmărirea prin sistemul de poziționare globală (GPS) ori prin alte mijloace tehnice – 6 măsuri (a.2022 - 8) dintre care 5 măsuri realizate și 1 măsură nerealizată.

V. Activitatea specială de investigații efectuată de Serviciul de Protecție și Pază de Stat

De către conducătorii subdiviziunilor specializate ale SPPS au fost autorizate - 408 (a.2022 - 487) măsuri speciale de investigații:

- Chestionarea - 129 (a.2022 - 146);
- Culegeri de informații despre persoane și fapte - 146 (a.2022 - 182);
- Identificarea persoanei - 133 (a.2022 - 159).

VI. Activitatea specială de investigații efectuată de Administrația Națională a Penitenciarelor

În perioada de referință, de către conducătorii subdiviziunilor specializate ale DIP al MJ au fost autorizate - 1667 (a.2022 - 2076) măsuri speciale de investigații:

- Chestionarea - 791 (a.2022 - 947);
- Culegeri de informații despre persoane și fapte - 579 (a.2022 - 789);
- Identificarea persoanei - 297 (a.2022 - 340).

VII. Activitatea specială de investigații efectuată de Ministerul Apărării

Pe parcursul anului 2023 Ministerul Apărării nu a efectuat măsuri speciale de investigații.

VIII. Activitatea specială de investigații efectuată de Serviciul Fiscal de Stat

Pe parcursul anului 2023 Serviciul Fiscal de Stat nu a efectuat măsuri speciale de investigații.

De menționat că, prin Legea nr.188 din 11.09.2020 (în vigoare din 01.01.2021) a fost lărgită competența SFS, fiindu-i atribuit statutul de organ de urmărire penală la efectuarea urmăririi penale în privința infracțiunilor prevăzute la art.241–242, 244, 244¹, 250-253 și 335¹ din Codul penal, inclusiv cu posibilitatea de dispunere, autorizare și efectuare a măsurilor speciale de investigații.

De asemenea, prin Legea nr.188/2020 a fost modificată Legea nr.59/2012, prin care SFS a devenit subiect al activității speciale de investigații, cu dreptul de a autoriza măsuri speciale de investigații de către conducătorul subdiviziunii specializate cum ar fi chestionarea, culegerea informației despre persoane și fapte și identificarea persoanei.

Concomitent, pe parcursul anului 2023 SFS a avut în gestiune 312 cauze penale (30 - infracțiuni ușoare, 273 - infracțiuni mai puțin și 9 infracțiuni grave) însă nu a utilizat posibilitățile oferite de lege și nu a întreprins măsuri pro-active pe domeniul activității speciale de investigații ce denotă și o ineficiență în activitatea organului de urmărire penală a SFS.

IX. Procuratura

În cadrul cauzelor penale aflate în conducerea sau exercitarea procurorilor din procuraturile teritoriale și specializate, subdiviziunile Procuraturii Generale pe

parcursul anului 2023 au fost înainte judecătorului de instrucție - 6760 demersuri, privind autorizarea următoarelor măsuri speciale de investigații:

- Cercetarea domiciliului și/sau instalarea în el a aparatelor ce asigură supravegherea și înregistrarea audio și video, a celor de fotografiat și de filmat - 267 măsuri;
- Supravegherea domiciliului prin utilizarea mijloacelor tehnice ce asigură înregistrarea - 75 măsuri;
- Interceptarea și înregistrarea comunicărilor sau a imaginilor - 3446 măsuri;
- Monitorizarea conexiunilor comunicațiilor telegrafice și electronice - 2 măsuri;
- Monitorizarea sau controlul tranzacțiilor financiare și accesul la informația financiară - 156 măsuri;
- Documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice, precum și localizarea sau urmărirea prin sistemul de poziționare globală (GPS) ori prin alte mijloace tehnice - 1235 măsuri;
- Colectarea informației de la furnizorii de servicii de comunicații electronice - 1579 măsuri.

De asemenea, în conformitate cu prevederile alin.(2) art. 132² CPP, la demersurile ofițerilor de investigații/urmărire penală de către procurori au fost examinate - 1387 demersuri privind autorizarea măsurilor speciale de investigații, după cum urmează:

- Identificarea abonatului, proprietarului sau utilizatorului unui sistem de comunicații electronice ori al unui punct de acces la un sistem informatic - 512 măsuri;
- Urmărirea vizuală - 524 măsuri;
- Controlul transmiterii banilor sau a altor valori materiale extorcate - 89 măsuri;
- Investigația sub acoperire - 134 măsuri;
- Livrarea controlată - 21 măsuri;
- Achiziția de control - 107 măsuri;

Potrivit articolului 39 din Legea nr.59/2012 privind activitatea specială de investigații(în redacția veche), controlul asupra executării prezentei legi se efectuează de către procurorii ierarhic superiori, controlul se efectuează în baza plângerilor depuse de către persoanele ale căror drepturi și interese legitime se presupune că au fost încălcate sau din oficiu în cazul când activitatea specială de investigații a fost autorizată de procuror ori autorizarea a fost solicitată de către judecătorul de instrucție.

Controlul executării prezentei legi de către procuror este limitat deoarece, dispunerea, efectuarea și supravegherea măsurilor secrete prevăzute anterior la art.18 alin.(1), pct.3) din Legea nr.59/2012(redacție veche) privind activitatea specială de investigații precum: chestionarea, culegerea informației despre persoane și fapte, identificarea persoanei, se afla în afara controlului de procuror sau de altă instituție ierarhică.

În subdiviziunea specializată a Procuraturii Generale în perioada de raport au fost înregistrate 90 de petiții referitor la legalitatea măsurilor speciale de investigații.

Astfel, de către Procuratura Generală au fost depistate cazuri de încălcare a legislației la acest compartiment de către unii reprezentanți ai instituțiilor de drept, fiind pornite 2 cauze penale în baza elementelor constitutive ale infracțiunilor prevăzute de

art. 177 alin. (1¹) Cod penal, pe faptul culegerii ilegale a informațiilor ocrotite de lege despre viața personală ce constituie secret personal sau familial, fără consimțământul persoanei, cu utilizarea mijloacelor tehnice speciale destinate pentru obținerea ascunsă a informației și art.344 alin. (1) din Codul penal, privind divulgarea secretului de stat.

De asemenea, au fost constatate acțiuni ilegale ale persoanelor responsabile de pornirea și clasarea cauzelor speciale, de căutare a persoanelor care se ascund de urmărirea și ispășirea pedepsei penale. Pe faptele expuse, în privința factorilor de decizie din cadrul MAI și procuratură s-a dispus începerea urmării penale în 3 cauze penale în baza art.251, art.327 alin.1 și alin.2 lit.b) Cod penal.

Cauzele penale menționate supra, în prezent se află în exercitare și conducere a urmării penale în cadrul Procuraturii municipiului Chișinău, Procuratura Anticorupție și Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale.

Este de notat că, pe parcursul anului 2023, de către Procuratura Generală au fost examinate proiecte de acte normative pentru modificarea legislației privind activitatea specială de investigații.

Astfel, s-a propus revizuirea cadrului de reglementare a activităților de investigații și urmărirea penală desfășurate de către subdiviziunile specializate, eliminarea lacunelor și a dispozițiilor contradictorii. Toate propunerile au fost analizate de către grupul de lucru format în cadrul Comisiei securitate și ordine publică a Parlamentului Republicii Moldova.

Ca urmare, la 5 octombrie 2023, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat în lectură finală proiectul de Lege nr.286, pentru modificarea unor acte normative privind activitatea specială de investigații, publicat în Monitorul Oficial nr.452-454/772 din 28.11.2023.

În scopul elaborării proiectelor actelor normative interdepartamentale care să reglementeze activitatea specială de investigații în cadrul unui proces penal, cât și în afara acestuia, la inițiativa Procuraturii Generale a fost creat grupul de lucru format din reprezentanții autorităților care efectuează această activitate.

Este de menționat că, în perioada analizată, procurorii au participat la seminare de instruire și ateliere de lucru privind problematica dispunerii, efectuării și consemnării măsurilor speciale de investigații în concordanță cu respectarea drepturilor fundamentale ale omului și practica Curții Europene a Drepturilor Omului.

X. Obiective pentru anul 2024

În vederea realizării sarcinilor procuraturii la capitolul controlul activității speciale de investigații, au fost trasate următoarele obiective:

- elaborarea și aprobarea actelor normative interdepartamentale privind activitatea specială de investigații în conformitate cu noile prevederi legale în acest domeniu;

- respectarea drepturilor și libertăților fundamentale a persoanei la efectuarea măsurilor speciale de investigații;

- supravegherea activității procuraturilor teritoriale și specializate privind exercitarea controlului respectării legilor în activitatea organelor care exercită activitatea specială de investigații și organizarea ei în corespundere cu cerințele înaintate;

- studierea și aplicarea în practică a modificărilor operate la Capitolul 5 din Codul de procedură penală și Legea nr.59/2012 privind activitatea specială de investigații;
- verificarea stării de fapt în procuraturile teritoriale și specializate cu acordarea ajutorului practic la organizarea lucrului pe aceste domenii de activitate;
- evidențierea domeniilor de activitate deficitare și întreprinderea măsurilor concrete pe fiecare segment de activitate în vederea ameliorării situației;
- efectuarea analizei lunare a activității desfășurate de către procurori, cu evidențierea lacunelor în activitate și excluderea lor;
- asigurarea procesului continuu de perfecționare și instruire profesională pe domeniul activității speciale de investigații.